

มติ ครม.

เห็นชอบมาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ
ของกรมเจ้าท่า

และ

มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล
ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)
ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

กรมเจ้าท่า
13789
วันที่ 24 ธ.ค. 2541
เวลา 06.16 น.

ที่ นร 1304/ 6763

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10300

21 สิงหาคม 2541

เรื่อง มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล

เรียน อธิบดีกรมเจ้าท่า

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว(ล) 17532

ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2535

ด้วยในปัจจุบันการคมนาคมทางน้ำและทางทะเลได้รับความนิยมใช้เป็นเส้นทางสัญจรของประชาชน โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครที่ประชาชนส่วนหนึ่งหันมาใช้เส้นทางสัญจรทางน้ำ เพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรที่ติดขัดบนท้องถนน รวมทั้งประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมใช้การสัญจรทางน้ำและทางทะเลเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ หรือใช้เป็นเส้นทางเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เมื่อมีการสัญจรทางน้ำหรือทางทะเลเพิ่มขึ้นโดยไม่มีการควบคุมและป้องกันที่ดีพอ อุบัติภัยย่อมเกิดมากขึ้นตามไปด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2535 เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ ของกรมเจ้าท่า และมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) จะช่วยเสริมการปฏิบัติการกิจของกรมเจ้าท่า ในการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการปฏิบัติตนขณะโดยสารเรือ และการทดสอบความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำและทางทะเลด้วย

โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand 1998-1999) รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ประธานกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ มีนโยบายขอความสนับสนุนให้เพิ่มมาตรการดูแลเรื่องนี้โดยเคร่งครัด เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นด้วย

/จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป หากมีปัญหาในทางปฏิบัติตามมาตรการ

ดังกล่าว และต้องการขอความสนับสนุนในเรื่องใดโปรดแจ้งให้ทราบด้วย

ขอโปรดพิจารณา ๒๐ ต.ค.

ศิริพร มอญสวัสดิ์

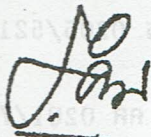
ทรม.

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสิทธิ์ ดำรงชัย)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เรียน ยศก, ยกต, จก.แะ จก.รพททท.

เพื่อนทบทวน: คำนึงทบทวนทบทวน

โดยทบทวน.

(นางรองสาร ทรินทุบท)

จก.

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

๒๕๓๑.๔๑

งานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ

๒๕๓๑-๗๑๕๕

๒๕๓๑-๐๓๒๔

ที่ นร 0202/ว(ส) 17532

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

17 สิงหาคม 2535

เรื่อง เรือโดยสารชนกับเรือบรรทุกน้ำมัน ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

เรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/5210,7(ส)5211 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2535

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค 0201/7150 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2535

ตามที่ไต่ถามเนติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องเรือโดยสารแถบเรือบรรทุกน้ำมัน
ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มาเพื่อทราบ นั้น

บัดนี้ กระทรวงคมนาคมได้เสนอมาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ ของ กรมเจ้าท่า และมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) มาเพื่อขอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2535 ลงมติ เห็นชอบมาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ ของกรมเจ้าท่า และมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเลของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนขึ้นเฝ้าฯ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

(វិសោធន៍ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី).

เลขากำหนดพระบรมหารัชมังคลาภิเษก

กองการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

Ins. 2025844

โทรสาร 2826355

ตัวเนาถูกต้อง

25/11/22

(บางหทัย มณฑลประเทศ)

(นางหฤทัย โสณกุลประเสริฐ)

ที่ คค ๐๒๐๑/ 7150

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๕

เรื่อง เรือโดยสารชนกับเรือบรรทุกน้ำมัน ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/๔๔๖๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว(ส) ๕๒๑๑

ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๕

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๒๐๑/๔๖๔๖ ลงวันที่ ๑๒

พฤษภาคม ๒๕๓๕

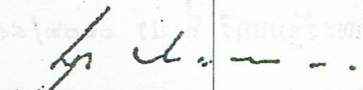
ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า เนื่องจากได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่แล้ว จึงขอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณา เรื่องเรือโดยสารชนกับเรือบรรทุกน้ำมัน ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง นั้น

กระทรวงคมนาคมขอเรียนว่า เกี่ยวกับเรื่องนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้กระทรวงคมนาคมและคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติรับไปดำเนินการ กำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามสำเนาหนังสือสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้จัดส่งมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ ที่กรมเจ้าท่ากำหนดขึ้นพร้อมทั้งมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ซึ่งกรมเจ้าท่าพิจารณาเห็นด้วยแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามสำเนาหนังสือสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้กระทรวงคมนาคมจึงขอขึ้นบันทึบนามมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

/จึงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ และรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอทูลบัง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญถวิล ประจวบเหมาะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

กองกลาง

โทร. ๒๔๑ - ๓๑๑๐

โทรสาร ๒๔๑ - ๓๔๕๕

สำเนา

ที่ ลค 0201/ 4686

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10100

12 พฤษภาคม 2535

เรื่อง เปรียบเทียบเรื่องรื้อถอนที่ดิน ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

เรื่อง เปรียบเทียบเรื่องรื้อถอนที่ดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว(ช)5211 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2535

ซึ่งมีเนื้อความ 1. มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ ของกรมเจ้าท่า

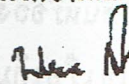
2. มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2535 รับทราบเหตุการณ์ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเรือโดยสารชนกับเรือบรรทุกน้ำมัน ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยคณะรัฐมนตรีมีข้อสั่งการว่า การเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท ไม่มีมาตรการควบคุมและป้องกันที่เพียงพอ จึงมอบให้กระทรวงคมนาคมและคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ร่วมไปดำเนินการกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุเพื่อให้ผู้ประกอบการ ชีพวิถีโดยเคร่งครัด รวมทั้งความรับผิดชอบที่ผู้ประกอบการจะต้องมีต่อผู้ประสบภัย แล้วเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาต่อไป

กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องให้กรมเจ้าท่าพิจารณา ดำเนินการกำหนดมาตรการป้องกัน อุบัติเหตุทางน้ำแล้ว ดังเอกสารซึ่งมีเนื้อความ 1. นอกจากนี้ในการดำเนินการเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "อุบัติเหตุทางทะเล" ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) และกรมเจ้าท่าได้เข้าร่วม ประชุมด้วย ที่ประชุมได้สรุปมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล รวม 10 ข้อ ดังเอกสาร ซึ่งเนื้อความ 2. ซึ่งกรมเจ้าท่าได้พิจารณาเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวและได้แจ้ง กปอ.ทราบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอทูลเกล้า

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

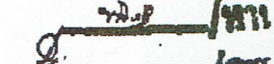
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

กองกลาง

โทร. 281-3110

โทรสาร 281-3959

 /รับ
 /รับ
 /รับ
 /รับ

มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ

เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ย่อมนำมาซึ่งความสูญเสียทรัพย์สิน และในบางครั้งอาจมีการสูญเสียถึงแก่ชีวิตด้วย มูลเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมีหลายประการ การขนส่งทางน้ำเป็นมูลเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ดังนั้น ในฐานะที่กรมเจ้าท่ามีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการขนส่งทางน้ำ จึงเห็นสมควรวางมาตรการเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางน้ำ ดังต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติของผู้อยู่โดยสาร

๑.๑ ถ้าว่ายน้ำไม่เป็นควรหลีกเลี่ยงการเดินทางทางน้ำตามลำพัง ให้มีเพื่อนร่วมทางไปด้วย เพราะในขณะเกิดอุบัติเหตุทุกคนต่างจะช่วยตัวเองให้ปลอดภัยก่อนจึงจะช่วยเหลือผู้อื่น ถ้าจำเป็นต้องเดินทางคนเดียว เมื่อลงเรือโดยสารในเรือแล้วควรบอกให้ผู้ควบคุมเรือและผู้อยู่โดยสารที่อยู่ข้างเคียงทราบ ไม่ควรถือเป็นเรื่องน่าอายแต่อย่างใด

๑.๒ ชุดแต่งกายควรเลือกชุดที่สามารถถอดออกได้ง่าย รองเท้าที่สวมก็เช่นกันควรถอดง่าย ถ้าเป็นรองเท้าหุ้มส้นไม่ควรใช้ชนิดผูกเชือก ถ้าจำเป็นเมื่อลงเรือควรเกาะเชือกของเรือให้ถนัดหรือถอยเรือออกเสียก่อน รองเท้าหุ้มส้นไม่เหมาะสมต่อการสวมใส่ในการเดินทางเป็นอย่างยิ่ง

๑.๓ ในการเดินทางทางเรือจะต้องไม่กลัวเปียก ไม่กลัวแดด เพราะในการขยับตัวเพื่อหลบพ่นน้ำหรือเปลี่ยนที่นั่งเพื่อหลบแดด จะทำให้เรือเสียการทรงตัว

๑.๔ ถ้าเป็นการเดินทางทางทะเล ควรรับฟังคำพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงทุกวันเป็นประจำ หากมีคำเตือนเรื่องพายุและคลื่นลมแรงควรงดการเดินทางเสีย

๑.๕ การรองเรือให้ยืนคอยบนนั่งหรือบนท่า อย่ายืนคอยบนโป๊ะ เพราะโป๊ะมีการทรงตัวเช่นเดียวกับเรือและรับน้ำหนักได้จำนวนจำกัด หากลงไปยืนคอยบนโป๊ะมาก ๆ โข่หรือเรือที่ยึดเหนี่ยวโป๊ะไว้กับหลักอาจจะขาด ทำให้โป๊ะพลิกคว่ำทางคานที่รับน้ำหนักมากกว่าได้

๑.๖ การขึ้นหรือลงเรือให้คอยให้เรือจอดเทียบท่าเรียบร้อยเสียก่อน อย่าแย่งกันลงเรือ หากเห็นว่ามียูโดยสารในเรือเต็มแล้ว สิ่งเกว้งเรือบรรทุกผู้โดยสารให้คอยไปเรือลำหลัง

๑.๗ เมื่อลงเรือแล้วให้เดินเข้าไปในตัวเรือ อย่ายืนท้ายเรือ ข้างนึ่งกราบเรือ หรือบนหลังคาเรือ

๑.๔ การเลือกที่นั่งภายในตัวเรือให้คำนึงถึงการทรงตัวของเรือเป็นสำคัญ อย่าเห็นแก่ความสะดวกสบายเป็นใหญ่ ถ้าไปช่วยกันหลายคนให้กระจายกันนั่ง เพื่อให้เรืออยู่ในลักษณะสมดุลย์ อย่าลืกรวมกลุ่มกันเพื่อความสนุกสนานหรือพูดคุยกัน

๑.๕ อย่าตื่นตกใจเมื่อเรือเอียงหรือโคลง เพราะคลื่นหรือหัวน้ำจากเรืออื่น พยายามจับพนักที่นั่งไว้แน่นอย่าให้ลื่นล้มไปรวมทางกราบเรือที่เอียงไปได้ ส่วนผู้ที่อยู่ทางกราบที่เอียงให้นั่งนิ่ง ๆ อย่ากลัวเปียกน้ำและอย่าพยายามขึ้นอาคารเอียงของเรือ

๑.๖ ไม่ควรดื่มสุรามึนเมาขณะเดินทางทางเรือ

๑.๗ การขึ้นจากเรือเมื่อเรือเข้าเทียบท่าแล้ว ให้ทยอยกันขึ้นอย่าลุกขึ้นพร้อม ๆ กัน เรืออาจพลิกคว่ำได้ และเมื่อเรือเดินทางต่อไป ผู้โดยสารที่เหลืออยู่ต้องช่วยขยายที่นั่งใหม่เพื่อให้เรือทรงตัวอยู่ในลักษณะที่สมดุลย์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

๑.๘ ถ้าเห็นว่าเรือบรรทุกเกินแล้วให้รอลงเรือลำต่อไป

๒. ท่าเทียบเรือ

๒.๑ โป๊ะทุกแห่งต้องอยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง

๒.๒ โป๊ะสำหรับผู้โดยสารขึ้น-ลงเรือทุกแห่ง ต้องเขียนป้ายหรือแสดงจำนวนคนโดยสารที่โป๊ะสามารถรับน้ำหนักได้ไว้ที่เห็นได้ชัดเจน

๒.๓ ต้องจัดให้มีเครื่องช่วยชีวิต เช่น พวงชูชีพ แพชูชีพ ให้มีจำนวนพอสมควร และแวนหรือวางไว้ในบริเวณที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกขณะโอกาส

๒.๔ โป๊ะเทียบเรือต้องมีทุกจุดเรือที่แข็งแรงสำหรับผูกเรือหัวท้าย

๒.๕ โป๊ะเทียบเรือต้องมีเสาและอุปกรณ์ยึดโป๊ะกับ เสาเพื่อมิให้ตัวโป๊ะเทียบเรือเขื่อน

ไปมา

๒.๖ หน้าโป๊ะเทียบเรือต้องมีอุปกรณ์กันเรือกระทบโป๊ะเทียบเรือ

๒.๗ บนโป๊ะต้องมีราวจับสำหรับให้ผู้โดยสาร จับยึดทรงตัวในระหว่างอยู่บนโป๊ะหรือลงเรือ

ขึ้นเรือ

๒.๘ พื้นโป๊ะต้องเป็นพื้นที่เรียบ ไม่มีสิ่งกีดขวาง

๒.๙ ต้องจัดให้มีทางขึ้นหรือลงโป๊ะแยกออกจากกัน และให้มีเครื่องหมายสำหรับคนโดยสาร

เมื่อเห็นว่าจะมีจำนวนมากเกินไป

๒.๑๐ ต้องให้มีแสงสว่างพอสมควรในบริเวณท่าเรือ ทางขึ้นลง และบนโป๊ะ

๒.๑๑ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ควบคุมรับผิดชอบ เกี่ยวกับจำนวนคนโดยสารที่จะลงโป๊ะ โดยปลอดภัย เช่น คอยตักเตือนหรือนำลงโป๊ะเมื่อเห็นว่าจะเกินขีดความสามารถในการรับน้ำหนักของโป๊ะ

๒.๑๒ ต้องจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้จำหน่ายตั๋ว ผู้ควบคุมท่า ผู้ควบคุมเรือหรือเครื่องจักร ฯลฯ ให้รู้ถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อผู้โดยสาร

๒.๑๓ ต้องให้มีประกาศขอความร่วมมือ จากผู้โดยสารหรือประชาชนทั่วไป แจ้งหรือส่งข่าวเกี่ยวกับสภาพโป๊ะไม่ปลอดภัย โดยขอให้แจ้งกรมเจ้าท่าทราบ

หมายเหตุ ในกรณีที่เห็นท่าเทียบ เรือสำหรับขนถ่ายสินค้าโดย เฉพาะ ให้พิจารณาอนุญาตให้มาตรการดังกล่าวตามความเหมาะสมและสภาพของท่าเทียบ เรือ

๓. ตัวเรือและอุปกรณ์ประจำเรือ

๓.๑ ต้องให้มีการตรวจสอบตัวเรือโดยเคร่งครัดก่อนมีการใช้เรือ ว่าเรือนั้นมีความมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมกับสภาพการใช้

๓.๒ เรือทุกลำต้องจัดหาและมีอุปกรณ์ประจำเรือ เช่น พวงชูชีพ เบาะที่นั่งที่มีลักษณะและคุณสมบัติเป็นเครื่องชูชีพ น้ำยาขับเพลิง ไม้ประจำเรือ พร้อมทั้งจะให้การใดทุกขณะโอกาสสำหรับ เรือโดยสารที่ไม่มีที่เก็บเครื่องชูชีพ จะต้องมีเบาะที่นั่งทำด้วยโพลีเอทิลีนหรือวัสดุที่มีลักษณะและคุณสมบัติเช่นเดียวกัน

๓.๓ เรือโดยสารทุกลำต้องมีป้ายแสดงจำนวนคนโดยสารติดหรือแขวนไว้ที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และให้มีขนาดเหมาะสมกับตัวเรือ

๓.๔ ติดตั้งโคมไฟตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

๔. การบรรทุก

๔.๑ ต้องไม่บรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ เกินกำหนดที่ได้รับอนุญาตไว้

๔.๒ ต้องไม่ใช่เรือบรรทุกทุกชนิดประเภท เช่น เรือบรรทุกสิ่งของไปบรรทุกคนโดยสาร เป็นต้น

๔.๓ ต้องคอยตรวจสอบการบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของให้เป็นไปตามที่กรมเจ้าท่ากำหนด โดยอย่าให้เกินเมื่อนำบรรทุกหรือจำนวนคนโดยสาร

๔.๔ ห้ามผู้โดยสารขึ้นหรือนั่งบนหลังคาเรือ หัวเรือ ท้ายเรือ กราบเรือ และบรรทุกสิ่งของบนหลังคาเรือ

๕. บุคลากรเรือ

๕.๑ การนำเรือเข้า-ออกท่าเทียบเรือต้องคอยจนกว่าการเดินเรือว่าง และมีคนประจำเรือเดินที่เดินขึ้น-ลง

๕.๒ การนำเรือออก หากมีสิ่งอื่นเบี่ยงเบนจากคำสั่งแสดงสัญญาณเสียงทุกลำ

๕.๓ เมื่อแล่นเรือใกล้บริเวณทางโค้ง, ทางแยก ต้องลดความเร็วลง ใช้ความระมัดระวังในการเดินเรือเป็นพิเศษ และแสดงสัญญาณเสียงทุกลำ และแล่นเรือชิดทางขวาของร่องน้ำทางเรือเดิน

๕.๔ ในขณะที่เรือเดินระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น และในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกในทัศนวิสัยจำกัด เรือทุกลำต้องเปิดไฟโคมไฟเรือเดินตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และห้ามเปิดไฟโคมไฟอื่นใดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดในเรื่องโคมไฟตามกฎหมาย หรือทำให้ลักษณะชัดเจนของโคมไฟผิดเพี้ยนไป

๕.๕ การ แล่นสวนกันในที่แคบควรให้เรือที่แล่นตามน้ำแล่นผ่านมาก่อน เรือที่แล่นทวนน้ำจึงผ่านไปอีกภายหลัง

๕.๖ ขณะเดินเรือหากสงสัยว่าจะเกิดอุบัติเหตุเรือโชนกัน ให้เรือทั้งสองฝ่ายลดความเร็วและเปลี่ยนทิศทางเดินเรือให้มากที่สุดเพื่อที่จะไม่ให้เกิดอุบัติเหตุเรือโชนกัน

๕.๗ เรือที่แอ่นคัตมน้ำล่าคล่อง ต้องไม่แอ่นคัตหน้าเรือที่กำลังเดินขึ้นร่องน้ำปกติ

๕.๘ เรือที่แล่นสวนกันในระยะใกล้ ต้องลดความเร็วลงไม่ให้คลื่นจากเรือไปรบกวนการ

เดินเรือของกันและกัน

๕.๙ อย่าแล่นเบียดชนกันในระยะใกล้กับเรืออื่น

๕.๑๐ ห้ามแล่นเรือแข่งกันในขณะที่มีผู้โดยสารอยู่ในเรือ

๕.๑๑ บุคลากรเรือต้องทราบที่อันตรายใต้น้ำในแม่น้ำล่าคล่องที่ตนใช้อยู่ และต้องระมัดระวังในการเดินเรือตามอันตราย

๕.๑๒ ความเร็วในการเดินเรือต้องไม่เร็วจนก่อให้เกิดคลื่นรบกวนเรือที่จอดเทียบท่าเรือหรือบ้านพักอาศัยที่อยู่ริมแม่น้ำล่าคล่อง ตลอดจนเรือที่กำลังเดินด้วยกัน

๕.๑๓ ต้องหมั่นตรวจสอบตัวเรือ หากรั่วต้องรีบแก้ไขทันที

๕.๑๔ ห้ามใช้ทางเสียมากในการเลี้ยวตัว หรือขณะเรือมีความเร็วสูง

๕.๑๕ ต้องบันทึกจำนวนผู้โดยสารในเรือไว้ด้วยทุกครั้ง

๕.๑๖ ต้องควบคุมเรือโดยระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถเพื่อมิให้เรือโชนกันขึ้น

๕.๑๓ ผู้ควบคุมเรือควรศึกษาสภาพกระแสน้ำ สภาพท้องน้ำทั้งใต้น้ำและบนน้ำ ตาม
คำบอกต่าง ๆ ตลอดจนระยะทางที่เรือต้องผ่านไป เพื่อจะได้ระมัดระวังในการบังคับเรือให้ปลอดภัย

๕.๑๔ ควรรับฟังข่าวสารทางอากาศ และพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์เกี่ยวกับพายุ
อยู่เสมอ เมื่อประสบกับพายุควรหาทางหลบหลีกและหาที่จอดที่มั่นคง

๕.๑๕ ควรแจ้งให้ผู้โดยสารให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้งเมื่อเรือผ่านเขตอันตรายต่าง ๆ

๕.๒๐ การปฏิบัติของผู้ควบคุมเรือเมื่อผู้โดยสารตกน้ำ หรือเรือเกิดอุบัติเหตุ ดังนี้

๕.๒๐.๑ ผู้โดยสารตกน้ำ

- ผู้ควบคุมเรือเมื่อรู้ว่ามีคนตกน้ำให้หยุดเครื่องทันที
- เมื่อรู้แน่ว่าคนตกน้ำกรามไหน ให้หัดเรือไปทางกรามนั้น เพื่อให้
ท้ายเรือหนีห่างจากคนตกน้ำ เพื่อป้องกันใบจักรทำอันตรายคนตกน้ำ
- เมื่อเห็นคนตกน้ำผ่านพ้นท้ายเรือไปแล้ว จึงเดินเครื่องนำเรือกลับมา
ในเส้นทางเรือเดินเดิม
- ห้ามใช้เครื่องจักรถอยหลังในขณะที่มองไม่เห็นตัวหรือไม่แน่ใจใน
ตำแหน่งที่ของคนตกน้ำเป็นอันขาด
- เมื่อนำเรือเข้าใกล้คนตกน้ำแล้ว ให้โยนเชือกให้คนตกน้ำยึดเหนี่ยว
แล้วดึงขึ้นมาบนเรือ หรือโยนพวงชูชีพให้
- หากคนตกน้ำอ่อนแรงลง ให้ผู้ช่วยนำเป็นและดึงแรงไต่คนน้ำลงไป
ช่วย เมื่อเรือเข้าใกล้คนตกน้ำ
- การช่วยเหลือคนตกน้ำต้องให้คนตกน้ำอยู่ในลักษณะหงายหน้าขึ้น
แล้วดึงคอเสื้อพวงคนตกน้ำเข้าหาเรือ หากไม่มีที่ดึงให้ถอยคนน้ำออก
คนตกน้ำแล้วพวงคนตกน้ำเข้าหาเรือ ห้ามช่วยเหลือคนตกน้ำโดยวิธี
ให้คนตกน้ำกอดคอเกาะหลังผู้ช่วยเหลือ เพราะเมื่อคนตกน้ำกอดรัด
จะทำให้ทั้ง ๒ คนจมน้ำได้
- เมื่อช่วยคนตกน้ำขึ้นมาได้แล้ว ให้ทำการปฐมพยาบาลคนตกน้ำเท่าที่
สามารถจะกระทำได้ และถ้าคนตกน้ำมีอาการหนัก ให้นำส่งแพทย์
ที่ใกล้ที่สุดทันที

๕.๒๐.๒ เรือเกิดอุบัติเหตุ

- แจ้งใหญ่โดยสารทราบการเกิดอุบัติเหตุ
- แจ้งวิธีการช่วยเหลือตัวเองให้กับผู้โดยสาร
- พยายามช่วยเหลือผู้โดยสารให้ปลอดภัยก่อน
- พยายามค้นหาเครื่องช่วยชีวิตให้กับผู้โดยสารให้มากที่สุด
- หากเรือเกิดจมหรือพลิกคว่ำให้ค้นหาช่วยผู้โดยสารที่ว่ายน้ำไม่เป็นก่อนคนอื่น

๖. การปฏิบัติเมื่อมีคนตกน้ำ

ในขณะเรือกำลังเดินทางอยู่นั้นอาจมีอุบัติเหตุผู้โดยสารตกน้ำได้ จะเป็นเพราะความประมาท ความพลาดพลั้งหรือจากการที่เรือเสียการทรงตัวกระแทกหินได้ เมื่อมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ควรปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ผู้โดยสารที่เห็นเหตุการณ์

๖.๑.๑ รีบตะโกนให้นายท้ายเรือทราบทันที ให้บอกให้ชัดเจนว่าคนตกน้ำกรวยชายหรือกราบขวา เพื่อให้นายท้ายเรือจะได้หันเหเรือหลบไม่ให้ใบจักรเรือทำอันตรายต่อคนตกน้ำ

๖.๑.๒ โยนเครื่องช่วยชีวิต เช่น ห่วงชูชีพ หรือเสื้อชูชีพ ไปให้คนตกน้ำ หากหาเครื่องช่วยชีวิตไม่ได้ ให้ตรวจุสิ่งของที่ลอยน้ำได้พอที่คนตกน้ำจะใช้เกาะพยุงตัว เช่น ไม้กระดาน ห่อเรือ เบาะ และหมอนรองนั่ง ถังน้ำมัน เท่าที่จะหยิบฉวยได้ในบริเวณนั้นโยนตามไปหลาย ๆ อัน เพื่อว่าคนตกน้ำพลัดจากอันหนึ่งจะได้อีกอันหนึ่งได้

๖.๒ ผู้ตกน้ำ

๖.๒.๑ ความคุมสติให้มั่นคง เมื่อตกถึงน้ำให้ว่ายน้ำและผละออกจากเรือโดยเร็ว อย่าพยายามว่างกดับเพื่อคว้าจับกราบเรือขณะที่เรือกำลังแล่นเป็นอันตราย เพราะจะถูกน้ำดูดเข้าไปใต้ท้องเรือ จะได้รับอันตรายจากใบจักรเรือ

๖.๒.๒ เมื่อเห็นว่าพ้นระยะอันตรายจากใบจักรเรือแล้วให้หยุดว่ายน้ำ หยุดตัวลอยตามน้ำไว้ อย่าพยายามว่ายน้ำตามเรือหรือว่ายเข้าฝั่ง เพราะอาจหมดแรงจนน้ำเสียก่อน

๖.๒.๓ ถอดรองเท้า เข็มขัด หรือสิ่งของติดตัวที่จะเป็นเครื่องถ่วงหิ้งให้หมด

๖.๒.๔ คอยคว้าจับสิ่งลอยน้ำที่มีผู้โยนให้จากเรือ เพื่อใช้เป็นเครื่องพยุงตัว หากคว้าจับไม่ได้หรือไม่มีผู้โยนสิ่งใดมาให้ ให้ถอดเสื้อหรือกางเกงออกหาโป่งลอยน้ำพยุงตัวไว้ชั่วคราว

๒.๖.๕ ปลอยตัวลอยตามน้ำรอนกว่าเรือจะวกกลับมาช่วยหรือจนกว่ากระแสน้ำพัดเข้าใกล้ฝั่ง ที่ดินหรือที่มั่นคงซึ่งพออาศัยยักเหี่ยวได้ จึงค่อยว่ายน้ำไปยังที่หมายนั้นรอการช่วยเหลือต่อไป

๓. การประชาสัมพันธ์

๓.๑ จัดให้มีการเผยแพร่บทความเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางน้ำในหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์ ตลอดจนมีข้อความแนะนำหรือตักเตือนผู้เกิดเหตุทางน้ำไว้ในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อเตือนใจ และให้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร

๓.๒ จัดให้มีคู่มือหรือหนังสือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า

๔.๑ ให้มีการตรวจตรา ควบคุมเกี่ยวกับการเดินเรือ การจอดเรือ การวางสภาพท่าเทียบเรือ และตัวเรือ เพื่อให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและเป็นไปตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

๔.๒ ให้มีการแนะนำ อบรม ในด้านสาเหตุและวิธีการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป เช่น ผู้ที่เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรจากกรมเจ้าท่า เจ้าของท่าเรือ ผู้ควบคุมเรือหรือเครื่องจักร คนประจำเรือต่าง ๆ เป็นต้น

๔.๓ จัดให้มีการวางเครื่องหมายการเดินเรือในแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ตลอดจนป้ายเตือนผู้ควบคุมเรือ

๔.๔ จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการเดินเรือ การใช้เรือ และการป้องกันอุบัติเหตุทางเรือไว้จำหน่ายหรือแจกจ่ายผู้ที่สนใจหรือเกี่ยวข้อง

๔.๕ จัดวิทยากรไปบรรยายตามโรงเรียน สถานต่าง ๆ

๔.๖ อำนวยความสะดวกในการเดินทาง โดยจัดเรือและเจ้าหน้าที่เพื่อที่จะได้รับแจ้งและดำเนินการช่วยเหลือได้ทันทางที่

๔.๗ ออกข้อบังคับกำหนดให้เรือวิ่งช้าในบางท้องที่โดยใช้ความเร็วพอสมควรแก่การเดินเรือ และมีให้คลื่นของเรือไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น

๔.๘ ออกประกาศกำหนดการเดินเรือในกรณีมีงานพระราชพิธีหรือในเทศกาลประเพณีต่าง ๆ

๔.๙ ลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ โดยการเปรียบเทียบปรับตามความผิดในแต่ละกรณี และอาจสั่งใช้ประกาศปิดบริการสำหรับผู้ควบคุมเรือ หรือในอนุญาตใช้เรืออีกด้วย

กรมเจ้าท่า

กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

มาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล

1. ให้ทุกจังหวัดที่มีอาณาเขตติดทะเลและแม่น้ำ เชื้อน จัดตั้งศูนย์การสื่อสารเพื่อการรวมข่าว และแจ้งเหตุ โดยให้มีเจ้าหน้าที่ประจำตลอด 24 ชั่วโมง ให้มีเครื่องวิทยุโดยถูกต้องตามกฎหมาย และกำหนดรหัสเดียวกันทุกจังหวัด โดยอาจปรับปรุงศูนย์วิทยุที่มีอยู่แล้วในจังหวัด เช่น ศูนย์วิทยุของตำรวจภูธร สาธารณสุข มุขนิธิ พ.อ.ส.ว. ศูนย์สื่อสารของกระทรวงมหาดไทย กรมประมง สมาคมประมง องค์การสื่อสารแห่งประเทศไทย กรมไปรษณีย์โทรเลข เป็นต้น แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด โดยให้อยู่ในดุลยพินิจรองผู้ว่าราชการจังหวัด
2. ให้ทุกจังหวัดจัดให้มีแผนดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล และให้ประสานกับแผนการป้องกันภัยพิบัติของกรมการปกครอง ซึ่งมีปลัดจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ
3. จัดให้มีระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น
 - 3.1 ระหว่างหน่วยงานของตำรวจ ได้แก่ ตำรวจน้ำ ตำรวจภูธร และตำรวจท่องเที่ยว
 - 3.2 ระหว่าง กปอ.จังหวัด กับคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุฝ่ายพลเรือน
 - 3.3 ระหว่างกรมเจ้าท่ากับเจ้าของพื้นที่ รวมทั้งการขออนุญาตหน้าที่เจ้าท่าให้แก่วิชาจังหวัด อย่างชัดเจนในระหว่างรอการจัดตั้งเจ้าท่าจังหวัด (กรมเจ้าท่าได้ออกคำสั่งแล้ว ที่ 678/2530 และ 720/2530)
4. ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม
5. จัดให้มีอุปกรณ์ความช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างเพียงพอ
6. จัดให้มีการประกบท้ายเรือโดยสาร เรือนำเที่ยว เรือประจำทาง
7. จัดให้มีการฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเลอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมนายท้ายเรือ และคนประจำเรือ การอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ การอบรมลูกเรือ อาสาสมัคร และ ทสปช.(ทางทะเล) รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทางสื่อต่าง ๆ เช่น ทางเสียงทางสาย
8. ให้มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ
9. ให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 และพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจราจรทางน้ำ ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน
10. ให้จังหวัดเข้มงวดกวดขันให้เรือประจำทาง เรือโดยสาร เรือนำเที่ยว เรือบรรทุกคนโดยสารและสิ่งของ เรือบรรทุกผู้โดยสารที่ดัดแปลงมาจากเรือประเภทอื่นและเรือเฟอร์รี่ ปฏิบัติตามมาตรการของกรมเจ้าท่า ดังนี้

10.1 สภาพของเรือท้องมันคงแข็งแรงเพียงพอที่จะเกินทางไกลปลอดภัย

10.2 สภาพของเรือท้องถูกท้องทรงก้นใบอนุญาติใช้เรือ

10.3 ต้องเขียนจำนวนผู้โดยสารที่สามารถบรรจุทุกได้ตามใบอนุญาติใช้เรือไว้บริเวณหัวเรือ หรือทั่วเรือที่เห็นได้ชัดเจนทั้ง 2 ข้าง

10.4 เรือที่ขายหรือโอนค่าต้องทำการเขียนแนวน้ำหนักบรรจุให้ชัดเจนที่ข้างเรือทั้ง 2 ข้าง

10.5 จัดให้มีเครื่องช่วยชีวิตตามกฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือ พ.ศ. 2528 โดยเขียนชื่อ เรือและเลขทะเบียนเรือไว้ที่เครื่องช่วยชีวิตให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันการสับสน

10.6 เรือที่รับ-ส่ง ผู้โดยสารในเส้นทางประจำท้องของจดทะเบียนเป็นเรือประจำทางด้วย

10.7 เรือประจำทาง เรือโดยสาร เรือเฟอร์รี่ และเรือสำเภาที่ใช้ปฏิบัติงานในทะเลจะต้อง มีวิทยุรับ-ส่ง เพื่อติดต่อกับสำนักงานของบริษัทยังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทั่ว

10.8 ให้จัดเจ้าหน้าที่บริการตรวจสอบเรือโดยสาร โดยจัดทำสมุดตรวจและลงความเห็นเพื่อ บันทึกการตรวจสอบเป็นประจำทุกวัน